

4126.

1394

1394

Ms. A. 4126.

ΑΒΩ=Ναματ.

Ac**a**b**d**e**g**h*i*
j**k****l****m****n****o****p**
r**s****f****s****t****u****w**.

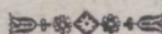
A B D E G H J K L
M N P R S T U W.

Tähhed, mis Kirjotajad prukiwad:
a b d e g h i j k l m n
o p r s f t u v w ä ö ü.

A B D E G H I K L M N
O P R S T U W. Ä Ö Ü.

Tallinnas, trükkitud Gresseli kirjadega.

a, e, i, o, u.

ea, å, åå, æ, ai, au, åu.

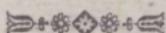
ee, ea, eå, ei.

ii, iu.

oo, ö, öö, oo, oe, oi, di, ou, du.

uu, ú, úú, ui.

Ab,	eb,	ib,	ob,	ub.
ba,	be,	bi,	bo,	bu.
da,	de,	di,	do,	du.
ad,	ed,	id,	od,	ud.
ge,	ga,	gi,	go,	gu.
eg,	ag,	ig,	og,	ug.
hu,	he,	ho,	ha,	hi.
uh,	eh,	oh,	ah,	ih.
eo,	ea,	ei,	eu,	ei.
øf,	af,	ek,	uk,	if.
li,	lu,	la,	lo,	le.
il,	ul,	al,	ol,	el.
em,	am,	im,	om,	um.
me,	ma,	mi,	mo,	mu.
na,	ne,	ni,	no,	nu.
an,	en,	in,	on,	un.
pa,	pe,	pi,	po,	pu.
ap,	ep,	ip,	op,	up.
ra,	re,	ri,	ro,	ru.
ar,	er,	ir,	or,	ur.
sa,	se,	si,	so,	su.
as,	es,	is,	os,	us.

ta,	te,	ti,	to,	tu.
at,	et,	it,	ot,	ut.
wa,	we,	wi,	wo,	wu.
aw,	ew,	iw,	ow,	uw.

Aas, aast, aak.

ab=bi, ab=bi=mees, ad=der.

åår, åb=ba=rif, år=ra, aeg, ais, ak=fen, al=la.

alw, am=met, an=de, arm, ar=ro, ar=wa=ma.

ea, ed=da=si, ees, eg=ga, ei, eks, el=lo, en=ne.

ja, já=år, jálg, jál=le, já=ma, ján=nes.

jalg, jan=no.

id=da, ig=ga=ne, ib=bo, ik=ka, il=la, ilm, im=me.

in=ni-men=ne, in=gel.

jög=gi, jölk=le, jooks=ma, joon, joud, jou=lo.

irs, is=sa.

juh=ba, juh=ha=ta=ma, juh=tu=ma.

jün=ger, jul=ge, Jum=mal, ju=re, jut=lus.

ju=us, iw=wad.

od=da, od=der, ö, ö=ål, öht, öts, öi=ge, ökul.

ölk=lut, öm=blik, ön, öp=pe=tus, oh=ha=kas.

oi=nas, oks, o=las, om=ma, ool=med, or=jas.

os=sa, ots, ost=ma, ou=e,oun, o=wa=ma.

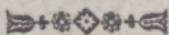
ub=ba, ud=do, uh=hes, uh=fe, üh=hek=sa.

üh=te; ülg, ül=le, üm=ber, ul=lu=ma, um=be.

un=ni, uks, uul.

Lüh=hi=kes=sed Öp=pe=tus=sed.

Ar=ra te kur=ja, siis sin=nu=le ei sun=ni
ka kur=ja.

Kui sa no-relt moist-lif ol-led, siis saad
sa Wan-nu-ses tar-gaks in-ni-mes-seks.

Mit-te ūks pāāw ei pe-a mō-da min-ne-
ma, et sa tar-ge-maks ei sa.

Ar-ra ol-le mit-te laist sel-le as-ja sees,
mis sa pe-ad teg-ge-ma, waid ku-le om-ma
dp-pe-ta-ja San-nad.

Mis sa tān-na jou-ad teh-ha, sed-da ei
pe-a mit-te hom-seks jāt-ma.

Ei sa pe-a is-se war-ras-ta-ma, eg-ga
sest wait ol-le-ma, kui tei-sed on war-ras-tand.

Kes, mis ta lai-nand ehk mis ta leid-nud,
ei an-na jāl-le tag-ga-si, se on war-ras.

Ūks hea laps ar-mas-tab ning au-us-
tab om-mad wan-ne-mad, ning saab neist
jāl-le ar-mas-tud.

Ūks fur-ri ja san-na-kui-mat-ta laps
fur-was-tab om-mad wan-ne-mad ning saab
teis-test in-ni-mes-test pōlg-tud.

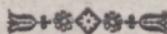
Kā-gi tōt, ning kui sa ol-led ek-sind,
siis tun-nis-ta sed-da ül-les.

Sin-nis on se, kes teis-te ek-si-tuste lāb-bi
tar-ge-maks saab.

Ar-ra riid-le mit-te, ning ar-ra mak-sa
mit-te fur-ja fur-ja-ga, eg-ga sdi-ma-mis
sdi-ma-mis-se-ga.

Ar-ra wal-le-ta mit-te, sest kes ūks-kord
wal-le-tand, ted-da ei us-ta mit-te en-nam.

Ol-le kei-ki-de in-ni-mes-te was-to lah-ke
ning hel-de me-le-ga.

Au=us=ta om=ma Is=sa ja Em=ma, ning
ol=le nen=de was=to nur=ri=se=mat=ta san=na,
ku=le=lik.

Mis sa tah=had, et tci=sed in=ni=mes=sed
sul=le pe=a=wad teg=ge=ma, sed=da te nei=le ka.

Et Laps ei te=a üh=te=gi, sest ep ol=le tem=
mal mit=te håb=bi, ag=ga kui tem=ma ei tah=
ha üh=te=gi dp=pi=da, siis saab ta håb=bis=se.

Kui wan=nad in=ni=mes=sed rå=gi=wad,
siis ol=le wait, ja år=ra rå=gi mit=te en=ne,
kui sind kus=si=tak=se.

Kes ei hak=ka aeg=sas=te td=teg=gi=aks sa=
ma, se jáab lai=saks ning ei jåt=ta ial sed=
da san=ti wi=si mah=ha.

Ol=le tåñ=no=lik nen=de was=to, kes sul=le
he=ad te=wad, siis hei=de=tak=se ik=ka ar=mo
sin=no pe=å=le.

Kes kan=na=tus=se=ga tödd teebs, se woi=
dab keik år=ra.

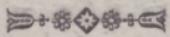
Kes teis=te=le au=ko kae=wab, se lan=geb
is=se sis=se.

Mdt=le ik=ka wiim:se ot=sa peå=le, kui
sa mid=da=gi en=ne=sel et=te=wdt=tad, siis ei
te sa ial mit=te kur=ja.

Mei=e Ris=ti = Öp=pe=tus=se
wiis Pe=a=tük=ki.

Es=si=men=ne Pe=a=tük.

Tum=ma=la kum=nest Kås=sust.

Es-si-men-ne Kåſt.

Min-na ol-len se Is-sand sin-no Tum-
mal. Sul ei pe-a mit-te tei-si Tum-ma-laid
oi-le-ma min-no kdr-was.

Tei-ne Kåſt.

Sin-na ei pe-a mit-te Tum-ma-la om-
ma Is-san-da nim-me il-ma as-ja-ta suh-ho
wdt-ma; fest Is-sand ei jåt-ta ted-da nuht-le-
mat-ta, kes tem-ma nim-me kur-jas-te pru-gib.

Kol-mas Kåſt.

Sin-na pe-ad puh-ha-på-wa puh-hit-se-ma.

Nel-jas Kåſt.

Sin-na pe-ad om-ma is-sa ja om-ma
em-ma au-us-ta-ma, et sin-no kås-si hås-ti
kåib, ning sin-na fau-a el-lad Ma peal..

Wi-es Kåſt.

Sin-na ei pe-a mit-te tap-ma.

Ku-es Kåſt.

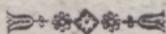
Sin-na ei pe-a mit-te ab-bi-el-lo ár-ra-
rit-ku-ma.

Seits-mes Kåſt.

Sin-na ei pe-a mit-te war-ras-ta-ma.

Kah-hek-sas Kåſt.

Sin-na ei pe-a mit-te ul-le-koh-to tun-nis-
ta-ma om-ma lig-gi-mis-se was-to.

Uh-hek-sas Kåst.

Sin-na ei pe-a mit-te him-mus-ta-ma
om-ma lig-gi-mes-se kod-da.

Kum-nes Kåst.

Sin-na ei pe-a mit-te him-mus-ta-ma
om-ma lig-gi-mes-se næst, sul-last, üm-mar-
da-jat, weik-sid, eg-ga muud, mis tem-ma
pår=ralt on.

Mis üt-leb nüud Jum-mal kei-kist neist-
sin=nat=sist Kås-ku=dest?

Tem-ma üt-leb nen-da: Min-na se Js-
sand, sin-no Jum-mal, ol-len üks wåg-ga
wih-ha-ne Jum-mal, kes wan-ne-mat-te pat-to
nuht-leb las-te kåt-te kol-man-da=mast ning
nel-jan-da=mast pdl=west sa=dik, kes mind wih-
ka=wad. Ag-ga nei-le, kes mind ar-mas-ta=
wad ja min-no kås=sud pe-a=wad, teen min-na
he=ad tuh-han=dest pdl=west sa=dik.

Tei-ne Pe-a=tük.

Puh-hast Ris=ti=Us=sust.

Es-si-men-ne Øp-pe=tus:

Lo=mi=s=fest.

Min-na us=sun Jum-ma-la se Js=sa, kei=ge-
wåg-ge=wa=ma tae=wa ning ma Lo-ja sis=se.

Tei-ne Øp-pe=tus:

Ar=ra=lun=nas=ta=mi=s=fest.

Min-na us=sun Je=sus=se Kris=tus=se,
Jum-ma-la ai=no Poi=a, mei=e Js=san=da sis=se,

les püh=hast Wai=must on sa=dud, il=ma=le
 to=dud neit=sit Ma=ri=ast, kan=na=ta=nud Pont=
 si=us=se Pi=la=tus=se al, ris=ti peå=le po=dud,
 sur=nud ja mah=hama=e=tud, al=la läi=nud pðr=
 go=hau=da, kol=man=da=mal på=wol jäl=le ül=
 les tous=nud sur=nust, ül=les=läi=nud tae=wa,
 is=tub Jum=ma=la om=ma fei=ge=wåg=ge=wa=ma
 Is=sa par=re=mal kael, se=ålt tem=ma tul=leb
 koh=hut moist=ma el=la=wat=te ja sur=nut=te
 peå=le.

Kol=mas Sp=pe=tus:

Püh=hit=se=mis=fest.

Min=na us=sun püh=ha Wai=mo sis=se,
 üht püh=ha ris=ti=kog=go=dust, püh=ha=de os=sa=
 sa=mist, pat=tu=de an=deks and=mist, lih=ha ül=
 les=tous=mist ning ig=ga=west el=lo. A=men.

Kol=mas Pe=a:tük.

Püh=hast Is=sa mei=e Pal=west.

Is=sa mei=e, kes sa ol=led tae=was, püh=
 hit=se=tud sa=go sin=no nim=mi, tul=go mei=le
 sin=no riik, sin=no taht=min=ne sund=ko kui
 tae=was, nen=da ka ma peål, mei=e ig=ga=
 på=wast lei=ba an=na mei=le tän=na=pååw,
 ja an=na mei=le an=deks mei=e wöl=lad, kui
 mei=e an=deks an=na=me om=ma wolg=las=te=le,
 ning å=ra sa=da meid mit=te kiu=sa=tus=se

siss-se, waid peås-ta meid år-ra fest kur-jast;
fest sin-no pår-ralt on se riik, ning se wåg-gi,
ning se aü ig-ga-west. Al-men.

Nel-jas Pe-a-tük.

Püh-hast Rist-mis-fest.

Mis on Rist-min-ne?

Rist-min-ne ep ol-le mit-te pal-jas wes-si,
waid üks ni-sug-gu-ne wes-si, mis Jum-
ma-la kås-kus on seå-tud, ja Jum-ma-la
san-na-ga üh-te-pa-dud.

Mis Jum-ma-la san-na se on?

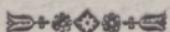
Kui mei-e Is-sand Je-sus Kris-tus üt-leb:
Min-ge ja öp-pe-ta-ge keik rah-wast, ja ris-ti-
ge neid Jum-ma-la se Is-sa, ja se Poia, ja
se püh-ha Wai-mo nim-meil.

Wi-es Pe-a-tük.

Püh-hast Al-ta-ri Saak-
ra-men-tist.

Mis on Al-ta-ri Saak-ra-men-tist?

Se on mei-e Is-san-da Je-sus-se Kris-
tus-se tös-si-ne ih-ho ja wer-ri, lei-wa ja wi-
na al mei-le ris-ti-rah-wa-le sú-a ja ju-a,
Kris-tus-fest en-ne-fest seå-tud.

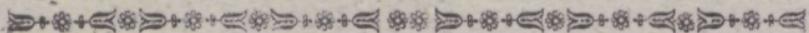

Kus se on kirjo-tud?

Nen-da kirjo-ta-wad need püh-had E-wan-ge-lis-tid: Mat-te-us, Mar-kus, Eu-las ja se püh-ha Pau-lus:

Mei-e J̄s-sand Je-sus Kris-tus sel d-sel, mil ted-dā år-ra-an-ti, wdt-tis lei-ba, tān-nas, mur-dis ja andis om-ma Jüng-rit-te-le, ja üt-les: wdt-ke, sd-ge, se on min-no ih-ho, mis tei-e eest an-tak-se, sed-da teh-ke min-no māl-les-tus-seks.

Sel-sam-mal kom-bel wdt-tis teni-ma ka-kar-ri-ka pår-rast dh-to-sd-ma ae-ga, tān-nas ja an-dis om-ma Jüng-rit-te-le ja üt-les: jo-ge keik sealt seest, se-sin-na-ne kar-ri-kas on se uus seā-dus min-no ver-re sees, mis tei-e ja mit-me eest år-ra-wal-la-tak-se pat-tu-de an-deks-and-mis-seks: sed-da teh-ke, ni mit-to-kord, kui tei-e sest jo-te, min-no māl-les-tus-seks.

Mitte ükspainis ma rahwa, waid Sakste seas on paljo, kes arwawad ning uskwad. Tontid ning någgud ehk pinajad ollewad, agga kui tūhjad need on, peate nūud nähhama.

Uhhel arstil olli wågga paljo kontid innimestest ning ellajatest ommas kambris; sest arstid prukiwad neid, et nemmad öppiwad

innimesse ihho diete tundma, kuida se on
ehhitud. Nüud sesamma arst läks üks kord
Kirriko-aeda ja leidis, kus mit hauda tehti,
innimesse terve pea-luud. Temma wöttis
sedda ennesega koio ning panni sedda laua
peale ennese kambris. Temma perre-neitsit
ei olnud koggone sega rahkul, sest temma
piddi igga hommiko, kui arst ei olnud mitte
koddo, wodi üllesteeggema ning kambri püh-
kima. Sepärrast pallus-temma arsti, et ta
piddi sedda surno-pea teise kohta pannemaa.
Arst naeris tedda ja ütles: olle rahkul ja
ärja karda ühtegi. Monne páwa párrast olli
arst haige peale wålja läinud. Kui ta nüud
jälle koio tulli, siis näggi ta emalt, ennese
koia ees, paljo innimessi koos, kes aknade
lääbbi waatsid. Ta ei woind koggone arwa-
da, mis se piddi tähhendama ning töttis
liggimale mõina. Temma perremees, kes ukse
ees seisis, kissendas jo kaugelt ta wasto: et
waatke, mis karrin siin on! Kui teie sedda
pea-lu ei sada minno ellomaiast ärra, ei ma
siis ennam kannata, ei teie siin ellate; waatke,
kuida se surno-pea laua peält mahha kar-
gand ning jooseb siin ümber kaksipiddi pör-
mando peál. Neitsit olli nenda kohkund, et
ta surno wisil mahha kükus. Arst näggi
sedda keik töösi ollewad ja ei woind arwada,
mis luggu se piddi ollema. Agga ühhe kor-
raga näggi ta mustat hånda silma auküst
wålja rippumas. — Nüud ta wöttis sedda
pea-lu üles, ja naitis perremehhele ning

tcistele, mis läbbi se olli ellawaks sanud.
 Ñot olli kartusse párrast sisse poggenend,
 ja ei ossand jálle aukust wålja: sepárrast ta
 joooksis seál sees ümber, ning et se pea-lu
 wågga kerge olli, siis se piddi ka ümberjooksma.
 Teised naersid sedda asja, ja teised ommeti
 arwasid, et se piddi kurri waim ollema, ehk
 kül arst tedda tappis, nende nähhes.

Üks Praua, kes ikka fiddus, piddi enna-
 miste wodis maas ollema. Temmal olli
 abbis üks wanna naene, kes wågga ebbau-
 uslik olli, ja kes sellepárrast ühtepuhko tontid
 näggi. Ühhel õsel, kui maggus assi olli,
 kuulsid mõllemad üht kanget kopputamist ukse
 ees. Se wanna kohkus nenda árra, et ta
 hakkas kissendama: oh sinna armas Jummal!
 jálle üks tont! Praua kásjis künalt wötta
 ja wadata, kes seál piddi kopputama; agga
 olleks üks tedda tapnud, siis ta ei olleks
 ommeti mitte lainud, waid ta wårrises kui
 hawaleht. Senni kui Praua tedda nomis
 ja maenitses ta ebbausu párrast, sai weel
 monnikord koppitud. Praua wihestas wi-
 maks ning katsus isse üllestoosta ja wadata,
 mis seál piddi ollema. Kui ta ust piddi
 lahti teggema, siis olli middagi seál ees, ning
 se ei olnud muud ühtegi, kui se suur One-
 koer, kes ukse ette olli mahhalangend, ning
 et kirbud tedda soid, siis süggas ta ennast
 ja lükkas jallaga ukse wasto. Kui nüüd se-

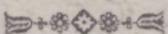
卷之三

Prána nenda kartlik ja ebbansklik olleks olnud,
kui se wanna naene, siis olleks se kopputa-
minne tonti ehk surno-sannumed tähhendanud.

Ma ollen weike lapsõke, ning moistussest
weel rummal,
Sepärrast anna minnule, oh helde armas
Jummal!
Üht meelet, mis dige kannatlik, ja sündamest
wõib leida,
Kui suur se arm on otsata, mis sa mul
tahhad anda,
Kui ma so pääle lodan ka
Ning teen so tahtmist melega. Amen!

Reed Number'd.

Üfs.	Räfs.	Kolm.	Nelli.	Wiis.	Kuus.	Seitse.
I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
Kahheksa.	Ühheksa.	Kümme.	Üksteistkümmend.			
8.	9.	10.	11.			
VIII.	IX.	X.	XI.			

Kaksteiskümmend. Kolmteiskümmend. Nelli teiskümmend.

12.

13.

14.

XII.

XIII.

XIV.

Wiisteiskümmend. Kuusteiskümmend. Seitseteiskümmend.

15.

16.

17.

XV.

XVI.

XVII.

Kahheksateiskümmend.

Ühheksateiskümmend.

18.

19.

XVIII.

XIX.

Kakskümmend. Kolmkümmend. Nellikümmend.

20.

30.

40.

XX.

XXX.

XL.

Wiiskümmend. Kuuskümmend. Seitsekümmend.

50.

60.

70.

L.

LX.

LXX.

Kahheksakümmend. Ühheksakümmend. Sadda.

80.

90.

100.

LXXX.

LXL. ehk XC.

C.

Kakssadda. Kolmsadda. Nellisadda. Wiissadda. Kuussadda.

200.

300.

400.

500.

600.

CC.

CCC.

CCCC.

D.

DC.

Seitfesadda. Kahheksasadda. Ühheksasadda. Tuhhat.

700.

800.

900.

1000.

DCC.

DCCC.

DCCCC.

M.

A	B	D	E	G	H	J	K	L
A	B	D	E	G	H	J	K	L
M	N	O	P	R	S	T	U	W.
M	N	O	P	R	S	T	U	W.
a	b	d	e	g	h	i	j	l
a	b	d	e	g	h	i	j	l
n	o	p	r	s	f	t	u	w.
n	o	p	r	s	f	t	u	w.

Teie leiwa- ja perrewannemad, olge
 Teie leiwa- ja perrewannemad, olge
 õiged ja helded omma perre vasto!
 õiged ja helded omma perre vasto!

Kedda Jummal abbiello lastega
 önnistab, need kasvatago neid tem-
 ma auuko ja innimeste heako.

Pea rahho teistega, ning ärra
 riidle nendega igga tühja asja
 pärrast.

Rui olled kassin laps, ja siwus ride polest,
Siis sulle oessa on so taewa-iissa holest.

Lössidus sind juhhatago, et on õige sinno meel,
Lö ja sanna tunnistago, tru ja puhas sinno keel.

